

Beslutningsforslag nr. **B 111**

Folketinget 2012-13

Fremsat den 9. april 2013 af Karina Adsbøl (DF), Rene Christensen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF),
Mette Hjerminde Dencker (DF), Søren Espersen (DF), Karin Nødgaard (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk brug af familierådslagning i anbringelsessager

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte de fornødne lovforslag eller foretage de nødvendige ændringer af administrative forskrifter, der vil gøre det obligatorisk for kom-

muner at benytte familierådslagning i anbringelsessager, hvor tungtvejende grunde ikke taler imod. Dette skal ske med henblik på at styrke netværksanbringelser.

Bemærkninger til forslaget

Dansk Folkeparti mener, at kommuner i forbindelse med en anbringelse af et barn eller en ung person skal tilbyde familien familierådslagning, såfremt tungtvejende forhold ikke taler imod. Dette skal ske med henblik på at styrke netværksanbringelser, da både dansk og international forskning tyder på, at børn anbragt i netværket klarer sig bedre end børn, der er anbragt andre steder (»Analyse af de økonomiske konsekvenser på området for udsatte børn og unge«, Rambøll Management 2012, side 16 og www.socialstyrelsen.dk).

Anbringelser af børn og unge, som af den ene eller anden årsag ikke kan bo hos deres forældre, er et alvorligt indgreb i et barns liv. Derfor er det naturligvis kommunernes opgave at sørge for, at en anbringelse sker så nænsomt som muligt og under størst mulig hensyntagen til barnets tarv. Desværre har virkeligheden vist, at dette er lettere sagt end gjort.

Eksempelvis skal barnet anbringes så tæt som muligt på sine kendte omgivelser – og helst hos de nærmeste i omgangskredsen, så kontakten til barnets vante miljø i videst muligt omfang kan bibeholdes. Men alt for ofte anbringes børnene i institutioner eller hos ukendte plejefamilier. Og hvor galt sidstnævnte kan gå, viser et eksempel fra Mern på Sydsjælland, hvor en plejefamilie er dømt for regulær vanrøgt af deres plejebørn (»Mern-sagen: Plejeforældrene er skyldige«, www.dr.dk, P4 Sjælland, den 17. april 2012).

Hvis netværksanbringelse benyttes i stedet for, vil barnet ikke skulle flytte til fremmede plejeforældre eller på institution, og herved kan barnet blive i sine vante omgivelser og bevare kontakten til familie, venner, skole og omgangskreds. Desuden peger forskningen på, at netop netværksanbringelse understøtter, at børnene har bedre kontakt til deres biologiske familie og i mindre grad udsættes for opbrud og skift i anbringelsesforløbet. Derved bidrager netværksanbringelser til at styrke kontinuiteten for barnet og udvikle de relationer, det allerede har (»Anbragte børn og unge: en forskningsoversigt«, SFI, 2009).

Familierådslagning kan i den forbindelse benyttes til at få afdækket, om der er ressourcer i netværket, der kan anvendes til at løse familiens og især barnets problemer. Familierådslagning er et møde, hvor barn og forældre sammen med slægt, venner og andre betydningsfulde personer omkring familien samles for at drøfte, om der er ressourcer i netværket, der kan anvendes til at løse familiens og især barnets problemer, herunder om barnet kan anbringes hos en person i netværket (»Netværksanbringelser: Praksis og erfaringer i tre nordiske lande«, AKF, 2011, side 8). Derudover er familierådslagning netop karakteriseret ved, at der tænkes i familiens/netværkets egne ressourcer, ved aktiv inddragelse af familien og barnet og ved fokus på øget samarbejde mellem familie og socialforvaltning med henblik på at finde konstruktive løsninger på barnets og familiens problemer.

Med krav om obligatorisk at benytte familierådslagning i de sager, hvor det kan lade sig gøre, mener forslagsstillerne, at dette vil være med til at underbygge intentionerne i den

nuværende lovgivning med både servicelovens og retssikkerhedslovens fokus på inddragelse af familien og børnene samt sætte fokus på samarbejde mellem myndighed og familie. Yderligere har familierådslagning vist sig at have en positiv effekt. Blandt andet er sandsynligheden for at børn og unge, som er anbragt i familiepleje genforenes med deres familie 28 pct. større i sager, hvor der er afholdt familierådslagning. (»Effekter af familierådslagning«, Vidensportal om udsatte børn og unge, Socialstyrelsen).

Af tal fra Ankestyrelsens anbringelsesstatistik ses det dog, at andelen af 0-17-årige, der siden 2007 har været netværksanbragt, har ligget nogenlunde stabilt på ca. 5-6 pct. af de anbragte børn og unge, svarende til ca. 800 børn og unge i 2011. Forslagsstillerne mener, at familierådslagning vil kunne medføre, at flere anbringes i netværk. Dette understøttes af både danske og internationale erfaringer, der viser, at børn oftere anbringes i en netværksplejefamilie, hvis der forinden har været afholdt familierådslagning (»Netværksanbringelser. Praksis og erfaringer i tre nordiske lande«, AKF, 2011).

Undersøgelser viser, at kommunerne i dag ikke benytter familierådslagning systematisk og kun i beskedent omfang i forbindelse med en anbringelse (»Netværksanbringelser. Praksis og erfaringer i tre nordiske lande«, AKF, 2011, side 8). Flere kommuner anfører som undskyldning for, at de ikke anvender netværksanbringelser, at de biologiske forældres netværk ofte er så dårlige, at en såkaldt netværksanbringelse i barnets vante omgivelser er umulig. Men Københavns Kommune er en af de kommuner, der har fået det til at fungere, og i 2010 havde man 1.156 anbringelsessager, hvoraf man brugte familier i det tætte netværk i 103 tilfælde, svarende til tæt ved 9 pct., dvs. 3 procentpoint over landsgennemsnittet, jf. ovenfor (»Plejebørn går glip af anbringelse hos de nærmeste«, www.dr.dk/P4 København, den 16. maj 2011). Årsagen til Københavns Kommunes succes er, at kommunen har stort fokus på problemstillingen, og at den husker at indkalde barn, forældre og netværk til familierådslagning – dette kunne andre kommuner med fordel lære af. En anden kommune, der også benytter familierådslagning, er Faaborg-Midtfyn Kommune, der også pointerer, at familierådslagning ikke er en mere ressourcekrævende metode end andre socialfaglige metoder, som medarbejderne benytter (»Familierådslagning øger barnets trivsel«, Vidensportal om udsatte børn og unge, Socialstyrelsen).

Kommuner må ikke blot på forhånd afskrive muligheden for, at der kan findes personer i barnets netværk, der kan spille en positiv rolle for barnet. Derfor vil forslagsstillerne arbejde for, at familierådslagning skal gøres obligatorisk i alle de tilfælde, hvor tungtvejende forhold ikke taler imod. Kommunerne skal have pligt til at kortlægge barnets netværk, hver gang en anbringelse er nært forestående.

Der henvises i øvrigt til spørgsmål og svar fra social- og integrationsministeren, der bl.a. svarer: »Familierådslagning er helt sikkert noget, vi skal bruge mere.« (§ 20-spørgsmål

nr. S 2056 fra folketingsåret 2011-12 om, at kommuner anvender familierådslagning i anbringelsessager). Et af udvalgets spørgsmål til social- og integrationsministeren og den-

nes svar herpå er optrykt som bilag 1 til beslutningsforslaget.

Skriftlig fremsættelse

Karina Adsbøl (DF) m.fl.:

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk brug af familierådslagning i anbringelsessager.

(Beslutningsforslag nr. B 111)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Bilag 1**Et af udvalgets spørgsmål til social- og integrationsministeren og dennes svar herpå**

Spørgsmål nr. 117:

I servicelovens § 47 står, at kommunalbestyrelsen skal overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk.

Ministerens bedes beskrive, hvordan det foregår i praksis, hvor mange kommuner der inddrager netværket i anbringelsessager, samt hvordan ministeren vil sikre, at netværket bliver inddraget.

Svar:

Inddragelse af barnet eller den unge og dennes familie og netværk i sagsbehandlingen er helt centralt bl.a. for at sikre at den bedst mulige støtte til udsatte børn og unge. Det er bl.a. vigtigt i forhold til at få afdækket, om der i familien eller netværket er ressourcer eller relationer til barnet, som kan udnyttes til gavn for barnet eller den unge.

Det fremgår derfor af servicelovens § 47, at kommunalbestyrelsen skal overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk. Dette gælder både i anbringelsessager og i andre sager, hvor et barn eller en ung har behov for særlig støtte.

Der findes ingen samlede beskrivelser af, hvordan kommunerne anvender bestemmelsen i praksis, ligesom der ikke findes opgørelser over, hvor mange kommuner der inddrager netværket systematisk i anbringelsessager. Efter servicelovens bestemmelser er det op til den enkelte kommune at foretage en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag af, hvordan man mest hensigtsmæssigt kan inddrage familien og netværket.

Jeg mener, at der kan være flere metoder, som fx familierådslagning eller netværksmøder, der kan være rigtig gode til at sikre, at familie og netværk inddrages systematisk.

Familierådslagning er en metode, som bygger på idéen om, at alle familier har ressourcer. I familierådslagning inddrages familie og netværk aktivt, og opfordres til at komme med relevante og realistiske forslag til, hvad der er den bedste løsning for barnet eller den unge i fremtiden.

Netværksmøder er en metode, hvor familien og det faglige netværk omkring barnet mødes for at sikre inddragelse, dialog og en fælles forståelse af ansvarsfordelingen mellem især forældre og fagpersoner.

Jeg kan oplyse, at Socialstyrelsen arbejder generelt med at understøtte kvaliteten i kommunernes arbejde – bl.a. via den oprettede task force om sagsbehandling, som skal understøtte kommunerne i bedre sagsbehandling. Socialstyrelsen arbejder også mere konkret med at udbrede kendskabet til både familierådslagning og andre inddragende metoder gennem projektet Inddrag.nu, hvor der tilbydes kurser, konsulentstøtte til institutioner og kommuner, der vil arbejde med familierådslagning, og helt konkrete værktøjer til inddragende metoder for kommunerne.

Desuden understøttes systematisk afdækning af ressourcer og inddragelse af familie og netværk gennem IT-sagsbehandlingssystemer som DUBU, der er baseret på ICS som socialfaglig metode. Der er i øjeblikket 63 kommuner, der har eller vil implementere ICS, og heraf 45, som anvender eller skal i gang med at anvende DUBU i 2012/13, og Socialstyrelsens ICS-metodesekretariat løbende yder sparring til kommuner, der skal i gang med at implementere ICS/DUBU i kommunen.